

primer mapa de l'artesanía en línia. La capital de la Garrotxa és el segon municipi de Catalunya que aconsegueix els dos reconeixements de rellevància artesanal: la zona d'oficis singulars, per la fabricació d'imatges religioses, i el punt d'interès artesanal, per «El Taller dels Sastres».

Donació del Fons Francesc Caula

El net de l'historiador ha signat un contracte de donació del Fons Francesc Caula a l'Ajuntament de Sant Joan les Fonts. Francesc Caula i Vegas (Osuna, 1887 - Barcelona, 1973) era llicenciat en dret i historiador. Va dedicar la seva activitat principalment a l'estudi de la història, amb una predilecció per l'època medieval. Va viure entre Barcelona i Sant Joan les Fonts, on va participar activament en la vida política, i va exercir el càrrec de regidor i alcalde de la població durant els anys vint del segle passat. El fons documental és molt ampli i inclou, a més, una important col·lecció d'imatges i pergamins, que abasten de 1179 a 1972. El fons està disponible per a la investigació i obert a la ciutadania en general a l'Arxiu Comarcal de la Garrotxa.

EL GIRONÈS

Text i foto > **DANI VIVERN**

Festes culturals, traspassos i reileus | La versió estiuenca de la COVID-19 no va impedir alguns actes culturals de primer ordre, com ara la vint-i-dosena edició del Viu21Música. Van participar-hi cent setanta artistes en onze concerts a quatre punts de la ciutat de Girona per celebrar el Dia Internacional de la Música. El pavelló de Fontajau va acollir la final del Festival Internacional del Circ Elefant d'Or, amb una programació d'altíssima qualitat, i al juliol es va fer la primera edició del Llibrestiu, una proposta de la Cambra del Llibre en què van participar un centenar de llibreries de tot el territori català. Aquest cop, la mostra va estar dedicada a la novel·la negra. A Girona, hi havia nou establiments, amb parades a la plaça de la Independència. Les festes majors, per la seva banda, han fet la viu-viu amb grups i músics locals —«de proximitat», com se'n diu ara— i que es promouen aprofitant les retalla-

des de capacitat i de pressupost per a artistes de caixet més elevat.

No tot han estat bones notícies, però, en el terreny cultural. L'empresari i activista cultural Joan Ribas ens va deixar el juny passat, però n'hem heretat un llegat sòlid per a la història del teatre gironí. Propietari de la sala La Planeta, serà també —i sobretot— recordat per la promoció i la direcció del grup teatral Proscenium, per la seva participació sempre esperada en *Els Pastorets*, i per les intervencions sovintejades i encertades en els mitjans de comunicació locals. Més recentment, ens ha deixat una altra persona que, com Ribas, tenia una forta personalitat i, alhora, un do especial per comunicar amb sensibilitat la cultura del país: Maria de Palol, filla de Miquel de Palol, amb noranta-dos anys. El 2017, en una intervenció memorable, emotiva i enèrgica alhora a l'Auditori de Girona, havia llegit el poema *Salve*, del seu pare, amb motiu del cinquantè aniversari del Premi Bertrana, que, per cert, al juny va canviar de president: Joan Domènech, escriptor i historiador lloretenc, que en portava el timó des de 2014, va passar el càrrec a l'exconsellera de Cultura, Mariàngela Vilallonga, membre de l'Institut d'Estudis Catalans i catedràtica a la Universitat de Girona.

>> El cantautor Ferran Palau, a la Festa Major de Besanó.

Els pilars de la comunicació trontollen | Malgrat tots aquests esforços, es nota una progressiva deixadesa en els mitjans de comunicació: no és exclusiva dels de casa nostra, però aquí es nota més, pel fet que el català hi retrocedeix de forma ostensible. Precisament perquè els mitjans d'aquí havien assumit inicialment la defensa del català entre els seus principis editorials, ara hi resulten més visibles les faltes, els estrangerismes i la pobresa sintàctica amb què pretenen comuni-

car, o més aviat opinar. Potser és un signe dels temps, en què tot canvia molt ràpidament i s'ensorren conviccions i símbols. Que caiguin quatre columnes del claustre de Sant Domènec, actual seu de les facultats de Lletres i de Turisme, és símptoma de l'estat de les coses en aquests dos àmbits.

Qui ha de fer què | I és que tot afer, projecte o intervenció en què hi ha d'haver acord entre dues administracions o més —municipal, autonòmica i estatal, i a vegades europea— acaba sempre en conflicte per pensament, paraula, obra o omissió: les quatre maneres de pecar, segons afirma el caticisme catòlic. En tenim com a exemples, ja clàssics, l'eternització del trasllat de l'Arxiu Històric, la indefinició al voltant de la Casa de Cultura i la terra de ningú de la plaça d'Espanya, que per la seva buidor absoluta fa pensar en èpoques prèvies al big-bang. Això sí: el pont de Pedra ja ha quedat net de vegetació. Felicitats! I paciència, en espera que millori la neteja a la ciutat i s'enderroquin edificis ruïnosa i fora d'alineació, que ja toca.

EL PLA DE L'ESTANY

Text > **XAVI XARGAY**

Manifest sostenibilista | El 1943 es va fundar el Centre d'Estudis Comarcals a Banyoles. Amb la seva creació, es va donar cos i ànima a una sèrie d'iniciatives nascudes el 1926. Des de llavors, amb acceleracions i frenades, ha anat avançant, creixent, modificant-se d'acord amb els temps i les sensibilitats consegüents. Ben entrat el segle XXI, el Centre, amb el guiatge de la seva primera presidenta, Roser Masgrau, ha decidit fer un pas endavant i fer públic un manifest per a la sostenibilitat. En un acte als Banys Vells, el geògraf Joan Nogué va ser l'encarregat de llegir —i de comentar— el manifest: «El sostenibilisme és un nou model de producció, de consum i de redistribució que aspira a reconfigurar un present en transició cap a un futur encara incert. Per això fa confluïr voluntats abans dispersades en els camps social, econòmic o ambiental. Avui dia, no es pot